

EXPERT JOP GROENEWEG OVER VEILIGHEID IN MAGAZIJN

“Sturen van **gedrag** is sleutel”

Jop Groeneweg: “Een opgeruimde en veilige werkvloer vertaalt zich in een verhoogde productiviteit en minder schade.”

Volgens psycholoog en veiligheidsexpert Jop Groeneweg heeft meer veiligheid alles te maken met een goede organisatie op de werkvloer. Bedrijven die een echte culturomslag willen maken en veiligheid prioriteit willen gaan geven, moeten volgens hem eerst in kaart brengen op welke locaties en afdelingen de risico's op de loer liggen.

Wie is bij de installatie van een computerprogramma weleens aangelopen tegen die ellenlange algemene voorwaarden die onmogelijk zijn door te spitten, waardoor je besluit om ze maar gewoon ongelezen te accepteren? Die vergelijking gebruikt cognitief psycholoog en veiligheidsexpert Jop Groeneweg, vorige week een van de sprekers op het EVO-congres Trends in Warehousing, om uit te leggen hoe veiligheidsvoorschriften in het magazijn averechts kunnen uitpakken. “Er zijn genoeg bedrijven die ingewikkelde regels opstellen, met ook nog eens allemaal uitzonderingen. Dat is voor werknemers niet te behappen, met als gevolg dat het personeel niet weet wat erin staat en belangrijke veiligheidsregels niet naleeft.”

Het opstellen van grote hoeveelheden voorschriften is volgens hem dan ook niet de weg die leidt naar een veilige en prettige werkomgeving. Het écht in kaart brengen van potentiële risico's en deze gericht op de praktijk benaderen, is dat volgens hem wel. “Ik was eens in een magazijn waar dikwijls aanrijdingen met heftrucks voorkwamen. Onderzoek wees uit dat dit werd veroorzaakt doordat het bedrijf had gekozen voor tweerichtingsverkeer in het magazijn. Door dit te veranderen in eenrichtingsverkeer hoefde er minder te worden gedraaid, nam het aantal blokkades af en werden routes ook

Een slimme opstelling van stellingen voorkomt overbodige rijbewegingen van heftrucks, wat de kans op ongelukken weer verkleint.

nog eens efficiënter. In een ander magazijn bleken de stellingen in een onlogische volgorde te staan. Door dit aan te passen, hoefden er opeens veel minder heftrucks te rijden. Dat bleek directe winst, want als je niet rijdt, kun je ook geen botsing krijgen.”

Die Cruijffiaans klinkende oplossing vat in de kern het betoog van Groeneweg: voorkomen is beter dan genezen. Het is goed om een valhelm dragen, maar nog beter als je in het magazijn ook maatregelen neemt om te voorkomen dat voorwerpen vallen. Volgens Groeneweg zijn veel werkgevers zich hiervan nog niet bewust. “Als het om veiligheid van werknemers gaat, denken veel werkgevers: ze moeten maar een beetje opletten. Dat mensen feilbaar zijn, wordt dan voor het gemak maar even vergeten.” Dit kan leiden tot risicovolle situaties, legt de expert uit. “Als je iemand nachtdiensten laat draaien maar hem of haar daartegenover te weinig rust geeft, neemt de kans dat die persoon fouten maakt, toe. Een werknemer overladen met aanwijzingen werkt ook averechts. De kans dat hij een van de aanwijzingen vergeet, is groot. Dat kan leiden tot veiligheidsrisico's. En wie wil dat er minder struikelongelukken gebeuren, moet zorgen dat het magazijn altijd is opgeruimd.”

Bedrijven die een echte cultuuromslag willen maken en veiligheid

“Een werknemer
overladen met
aanwijzingen
werkt averechts”

prioriteit willen gaan geven, moeten eerst in kaart brengen op welke locaties en afdelingen de risico's op de loer liggen. “Met vragenlijsten kun je daar goed de vinger achter krijgen. Belangrijk is dat zo alles op een rij komt te staan, inclusief welke mogelijkheden er zijn om de risico's te beheersen. Bedrijven moeten zich gaan afvragen: hoe doe ik het goed? En: hoe zorg ik ervoor dat het personeel voorschriften gaat naleven?”

Een gemakkelijk traject is dit niet per se, geeft Groeneweg toe. Het kost geld en het duurt soms jaren voordat de effecten van maatregelen zichtbaar worden. De waarde is echter onbetwist, zegt hij. “Een opgeruimde en veilige werkvloer vertaalt zich ook in een verhoogde productiviteit en minder schade. Op de lange termijn is een bedrijf dus absoluut beter af.”

Als de veiligheidssituatie is geoptimaliseerd, is het zaak om werknemers aan te spreken op hún verantwoordelijkheid, zegt Groeneweg. “Het is belangrijk om duidelijke verwachtingen uit te spreken, dus met gezag. Personeel moet

weten dat zij worden aangesproken op verkeerd gedrag. Eerstelijns *supervisors* moeten zich natuurlijk onberispelijk gedragen en het goede voorbeeld geven.”

De nieuwe werkwijze moet worden vervat in simpele afspraken. Groeneweg: “Een mooi voorbeeld is Shell, dat in 2009 de twaalf

Een valhelm dragen is goed. Nog beter is het om daarnaast te voorkomen dat er voorwerpen vallen.

Live-Saving Rules introduceerde. Door dit overzichtelijke rijtje wist het bedrijf het aantal dodelijke ongevallen met 86 procent te verminderen en het aantal zware ongelukken met 58 procent. Het is dus van belang om eenvoudige gedragsregels te formuleren, die altijd en overal toepasbaar zijn.”

Uiteindelijk is het beïnvloeden van gedrag de sleutel naar succes, zegt de expert. “Ik geloof niet zo in voorlichting, ik heb meer vertrouwen in het sturen van gedrag. Weet je waardoor de autogordel zo’n succes is geworden? Niet door voorlichting over het nut ervan, maar door het irritante piepje waarmee Volvo kwam als je hem niet omdeed.” ●●●

CHECKLIST

EVO is een van de aanjagers van het samenstellen van de Code Gezond en Veilig Magazijn. Dit is een checklist voor ondernemers om inzichtelijk te krijgen hoe veilig de situatie werkelijk is. Ook in de diverse opleidingen van EVO op dit terrein, zoals Logistiek teamleider, Logistiek medewerker en de opleiding Magazijnoptimalisatie, neemt het onderwerp veiligheid een prominente plaats in. Meer informatie over de Code Gezond en Veilig Magazijn: www.cgvm.nl.

EVO-OPLEIDINGEN

Opslag Gevaarlijke Stoffen PGS15	27 sep	Zoetermeer
Project- en Changemanagement	27 sep	Utrecht
Veilig werken met gevaarlijke stoffen	27 sep	Venlo
Werken met de IMDG-code	28 sep	Utrecht
Veiligheidsadviseur (wegvervoer)	29 sep	Utrecht
Transportplanning	30 sep	Zoetermeer
Magazijnoptimalisatie	4 okt	Zoetermeer
Logistiek medewerker	4 okt	Venlo
Voorraadbeheer en plannen	4 okt	Zoetermeer
Praktisch leidinggeven in de logistiek	5 okt	Zoetermeer
Manager Customs and Trade Affairs	11 okt	Eindhoven
Beveiligingsadviseur Luchtvracht	19 okt	Venlo
Coach gezond en veilig magazijn (nieuw)	20 okt	Zoetermeer
Vervoer gevaarlijke stoffen over de weg	25 okt	Zoetermeer
Logistiek teamleider	31 okt	Venlo
Afvalstoffen VIHB	31 okt	Zoetermeer

Kijk voor een compleet overzicht van alle opleidingen op www.evo.nl/opleidingen.